

عنوان مقاله:

تزئینات آجر تراشی و آجرکاری در معماری بناهای ایران (از دوره سلجوقی، قاجار تا پهلوی دوم)

محل انتشار:

کنفرانس سالانه علمی - تخصصی عمران، معماری، شهرسازی و علوم جغرافیا در ایران باستان و معاصر (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

نسبیه حبیبیان - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت الله آملی

ابراهیم امیرکلایی - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت الله آملی

خلاصه مقاله:

آجرکاری یکی از روش های تزئین در معماری می باشد. در معماری ایران این روش در دوره هخامنشیان به کار رفته و در دوره سلجوقیان شکوفا گردیده است. در آجرکاری استفاده از ابزارهای ساده و نوک تیز مثل سوهان و... که به آجر شکل و طرح می دهند و نقوش را ایجاد می کنند. آجرکاری بیشتر در نمای ساختمان کاربرد دارد. در اوایل دوره قاجار برای تزئینات سردخانه ها آجرکاری رونق گرفته و تا دوره پهلوی ادامه یافته است. در ایران به خاطر گونه آب و هوایی و کمبود چوب به استفاده از آجر برای ساختمان ها روی آوردند. برای ایجاد تبادل حرارتی و اقلیم سرد و گرم آجر جای خود را به طور وسیع در این سرزمین باز کرده است. دوره سلجوقی اوج آجرکاری ایران است و در دوران هخامنشی و خصوصاً ایلخانی آجرکاری به وسعت قبل کاربرد نداشته است و تزئینات گچ بری و کاشی کاری جایگزین آجرکاری شده است. تحولاتی که در دوره سلجوقی در تزئینات معماری شکل گرفت، موجب تکامل نقوش و تکنیک های تزئینی در دوران بعد از خود گشت. در دوره سلجوقی آجر تراش برخلاف گفته برخی محققان در تزئینات گره سازی ها عموماً ماناره ها استفاده شده است که در این دوره برای اولین بار در کنار آجرهای قالبی، پیش بروگاهی تراش از گچ و کاشی استفاده شده است به عبارتی تلفیق چند نوع مصالح در یک نقش از ابتکارات سلجوقیان است که در دوران بعدی نیز مورد استفاده قرار میگیرد.

کلمات کلیدی:

آجر، هنر آجر تراشی، هنر آجرکاری، قاجار، معماری اسلامی، پهلوی دوم، سلجوقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/521145>

